

Karta bezpečnostných údajov podľa ES č. 1907/2006

Strana: 1/8
Dátum revízie: 12.11.2010
Dátum tlače: 23.11.2010

CERESIT TS 61 Straw

1. IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/PRÍPRAVKU A SPOLOČNOSTI/PODNIKU

Obchodný názov:

CERESIT TS 61 Straw

Použitie:

Polyuretánová pena na montáž, lepenie, vyplňovanie a utesňovanie

Názov spoločnosti:**Výrobca:**

Henkel Makroflex AS
Sõpruse pst. 145
13417 Tallin
Estónsko
tel.: +372(6)999070
e-mail: evelin.linde@ee.henkel.com

Distributér:

Henkel Slovensko, spol. s r.o.
Záhradnícka 91
821 09 Bratislava
Slovensko
tel.: +421(2)502 46 111

Zodpovedný za kartu bezpečnostných údajov:

výrobca: ua-productsafety.ee@henkel.com
distributér: ua-productsafety.sk@henkel.com
tel.: ++421-(0)2-502 46 129

Núdzový telefón:

Tento produkt je nahlásený na Slovensku v „Toxikologickom informačnom centre“. V prípade núdze poskytuje toto centrum nepretržitý informačný servis na tel. čísle: ++421-(0)2-547 74 166.

2. IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

Produkt je v zmysle platnej legislatívy klasifikovaný ako nebezpečný.

F+ – Mimoriadne horľavý

Xn – Škodlivý

Rozpúšťadlá obsiahnuté v produkte sa počas spracovávania vyparujú a ich pary môžu so vzduchom vytvárať výbušné / veľmi horľavé zmesi.

Môže spôsobiť podráždenie očí. Kontakt s penou môže vzhľadom na svoje lepiace vlastnosti spôsobiť fyzické poškodenie. Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s očami.

Pri kontakte s pokožkou môže vyvolať lokálne podráždenie, sčervenanie a opuch. Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou.

Pri nadýchaní môžu pary spôsobiť podráždenie nosa a horných ciest dýchacích.

Po požití môže vyvolať podráždenie sliznice v ústach a zažívacom ústrojenstve.

Nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia pri dlhodobej expozícii vdýchnutím.

Možnosť karcinogénneho účinku.

U osôb alergických na diizokyanatany môže pri použití tohto výrobku dôjsť k alergickej reakcii. Osoby trpiace astmou, ekzémami alebo kožnými problémami by sa mali vyhýbať kontaktu s týmto výrobkom vrátane kožného kontaktu. V priestoroch so slabým vetraním by sa tento výrobok mal používať len s ochrannou maskou s vhodným protiplynovým filtrom (t.j. typu A1 v súlade s normou EN 14387).

Následky preexpozície.

CERESIT TS 61 Straw**3. ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH****Všeobecný chemický opis:**

1-zložková polyuretánová pena v tlakovej nádobe

Základné zložky prípravku:

zmes izokyanátového prepolyoméru s bezfreónovým hnacím plynom

Vyhlasenie o zložkách podľa ES/1907/2006:

Nebezpečné zložky	CAS	EC	Obsah	Klasifikácia
Polymetylén-polyfenyl-izokyanát (obsahuje 4,4'-metyléndifenyldiizokyanát)	9016-87-9 (obsahuje: 101-68-8)	(obsahuje: 202-966-0)	5 - 25%	Xn – Škodlivý; Xi – Dráždivý R20-36/37/38-40-42/43-48/20 Karcinogénny kat. 3
Propán	74-98-6	200-827-9	7 - 13%	F+ – Mimoriadne horľavý; R12
Izobután	75-28-5	200-857-2	7 - 13%	F+ – Mimoriadne horľavý; R12
Bután	106-97-8	203-448-7	0 - 10 %	F+ – Mimoriadne horľavý; R12
Dimetyléter	115-10-6	204-065-8	2 - 12%	F+ – Mimoriadne horľavý; R12
Chlóralkány	85535-85-9	287-477-0	2,5 – 10%	N – Nebezpečný pre životné prostredie; R50-53-64-66
tris(2-chlór-1-metyletyl)-fosfát	13674-84-5	237-158-7	6 - 13%	Xn – Škodlivý; R22

Plné znenie R-viet označených kódmi nájdete v bode 16. Ďalšie informácie.

Pre látky bez klasifikácie môžu v Spoločenstve existovať expozičné limity v pracovnom prostredí.

4. OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI**Všeobecné informácie:**

V prípade nepriaznivých účinkov na zdravie vyhľadajte lekársku pomoc.

Pri inhalácii:

Presunúť postihnutého na čerstvý vzduch, ak je to nevyhnutné podať umelé dýchanie, udržiavať ho v teple a pokoji, pri pretrvávaní ťažkostí konzultovať s lekárom.

Pri kontakte s pokožkou:

Pomocou mäkkej handry odstrániť z pokožky, vyzliecť kontaminovaný odev. Vytvrdnutá pena sa dá odstrániť umývaním vodou a mydlom. Pokožku ošetriť regeneračným krémom. Ak podráždenie pretrváva, vyhľadať lekársku pomoc.

Pri kontakte s očami:

Okamžite vypláchnuť veľkým množstvom tečúcej vody po dobu 15 minút. Ihneď vyhľadať odbornú lekársku pomoc!

Po požití:

Nevyvolávať zvracanie! Ak je postihnutý malátny, resp. v bezvedomí, nič nepodávať ústami. Postihnutého udržiavať v teple a v stabilizovanej polohe na ľavom boku hlavou dolu. Ihneď vyhľadať lekársku pomoc!

5. PROTIPOŽIARNE OPATRENIA**Vhodné hasiace prostriedky:**

oxid uhličitý (CO₂), suchý prášok, pena, pri použití vo veľkom množstve vodný sprej (pri kontaminácii vodou sa bude vytvárať CO₂)

Hasiace prostriedky, ktoré z bezpečnostných dôvodov nemožno použiť:

CERESIT TS 61 Straw

Vodný sprej pri malom množstve – vytvára sa CO₂

Špeciálne ochranné prostriedky pre požiarnikov:

ochranný výstroj
izolačný dýchací prístroj

Osobitné nebezpečenstvo expozície spôsobené prípravkom samotným

Pary sú dvakrát ťažšie ako vzduch a môžu sa presúvať nad zemou alebo ventiláciou a môže tak dôjsť k ich zapáleniu zdrojom vzdialeným od miesta manipulácie.

Ďalšie informácie:

Veľmi horľavé a kondenzovateľné plyny vytvárajú so vzduchom výbušné zmesi. Unikajúci plyn klesá nadol (hustota plynu je dvakrát väčšia než hustota vzduchu). Vytvrdnutá pena je organická, a preto pri dostatočnom teple, za prítomnosti kyslíka a po zapálení horí. Nebezpečným produktom horenia sú izokyanátové pary. Pri požiari sa môžu uvoľňovať CO, CO₂, NO_x.

6. OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLENÍ

Osobné preventívne opatrenia:

Používať ochranné rukavice, pracovný odev a okuliare.
Zabezpečiť dostatočné vetranie pracoviska. Odporúča sa použiť respirátor.
Uchovávať mimo zdrojov zapálenia. Fajčenie je zakázané! Zabrániť tvorbe iskier!

Environmentálne preventívne opatrenia:

Nevylievať do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd.
Pri vylíatí do vodných tokov alebo do kanalizácie informovať kompetentné orgány.

Spôsoby čistenia:

Kontaminovanú oblasť zakryť vlhkou zeminou alebo pieskom a nechať pôsobiť aspoň 30 minút, potom vyzbierať mechanicky. Nevytvrdnutú penu je možné odstrániť prípravkom PU-čistič, acetónom, riedidlami. Vytvrdnutá pena sa dá odstrániť len mechanicky.
Kontaminovaný materiál zlikvidovať ako odpad podľa bodu 13.

Ďalšie informácie:

Nádoba môže pri zohriatí sa nad 50°C vybuchnúť. Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia a otvoreného ohňa.

7. MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

Manipulácia:

Zabrániť kontaktu s pokožkou a očami. Manipulovať ako s horľavou tekutinou. Zabezpečiť dobré vetranie.
Fajčenie je zakázané! Zabrániť kontaktu s otvoreným ohňom, iskrami a zdrojom zapálenia.
Používať len v dobre vetraných priestoroch.
Nestriekať do ohňa alebo na žeravé predmety.
Neprepichovať a nehádzať do ohňa, a to ani po spotrebovaní obsahu. Nádoba je pod tlakom.
Pri preprave autom zabaľte nádobu do látky a bezpečne prepravujte v kufrí auta, nikdy nie v priestore určenom na prepravu osôb.

Skladovanie:

Skladovať na chladnom a suchom mieste oddelene od oxidantov a horľavín.
Chrániť pred priamym slnečným žiarením a teplotami nad 50°C.
Sklad musí byť vybavený detektormi dymu a tepla.
Zabezpečiť dobré odvetrávanie podlahy.
Nádoby skladovať vždy v kolmo, uzáverom hore.

CERESIT TS 61 Straw

Teplota skladovania od +15°C do +25°C. Pri dlhodobom skladovaní sa vyhýbať teplotám nad +25°C a pod -5°C (krátkodobé pôsobenie teploty do -20°C je povolené, napr. pre transport).

Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia.

Neskladovať spolu s potravinami alebo inými požívatinami (káva, čaj, tabak, atď.)

8. KONTROLA EXPOZÍCIE / OSOBNÁ OCHRANA**Limitné hodnoty expozície:**

Platné pre Slovensko

Predpis: Nariadenie vlády 355/2006 Z.z.

Chemická látka	EINECS	CAS	NPEL			
			priemerný		hraničný	
			ml/m ³ (ppm)	mg/m ³	kategória	mg/m ³
dimetyléter	204-065-8	115-10-6	1000	1920	-	-

4,4'-difenylmetándiizokyanát (CAS: 101-68-8): TWA:0,05 mg/m³, CLV: 0,1 mg/m³

propán (CAS: 74-98-6): OEL: 1800 mg/m³

izobután (CAS: 75-28-5): OEL: 2400 mg/m³

dimetyléter (CAS: 115-10-6): OEL: 1900 mg/m³

Kontrola expozície:

Nevyžadujú sa žiadne konkrétne opatrenia.

Ochrana dýchacích ciest:

V prípade nedostatočného vetrania pri krátkodobej alebo nepatrnej záťaži použiť dýchací prístroj s plynovým filtrom, pri intenzívnej záťaži alebo dlhodobej expozícii použiť izolačný dýchací prístroj.

Kombinovaný filter: A1-B1-P2

Ochrana rúk:

Pri krátkodobom kontakte (napr. ako ochrana proti postriekaniu) sa podľa EN 374 odporúča použiť ochranné rukavice z nitrilovej gumy.

Pri dlhšom alebo opakovanom kontakte je potrebné mať na zreteli, že v praxi môže byť čas prieniku látky materiálom rukavíc kratší ako čas určený podľa EN 374. Ochranné rukavice sa vždy musia skontrolovať, či sú vhodné na použitie na konkrétnom pracovisku (napr. mechanické alebo tepelné namáhanie, zlučiteľnosť s produktom, antistatické účinky atď.). Rukavice sa musia okamžite vymeniť pri prvom signáli opotrebovania alebo natrhnutia. Vždy sa treba riadiť pokynmi výrobcu a inštrukciami pre bezpečnosť a ochranu pri práci vydanými pre konkrétnu prevádzku. Odporúčame, aby sa plán starostlivosti o ruky stanovil v spolupráci s výrobcou rukavíc a pracovnou prevádzkou v súlade s miestnymi výrobnými podmienkami.

Ochrana zraku:

Bezpečnostné ochranné okuliare

Ochrana kože:

Vhodný ochranný odev

Všeobecné ochranné a hygienické opatrenia:

Zabrániť kontaktu s pokožkou a očami. Nevdychovať pary. Ihneď vyzliecť znečistený a nasiaknutý odev.

Počas práce nejest', nepiť a nefajčiť.

Pred pracovnou prestávkou a po skončení práce si umyť ruky.

9. FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI**Všeobecné informácie:**

CERESIT TS 61 Straw

Vzhľad	tmavá tekutina v tlakovej nádobe, na vzduchu vytvára bielu expanznú penu
Zápach	charakteristický

Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie:

Hodnota pH (20°C (68°F))	mierne alkalický
Bod vzplanutia	< -20°C (založený na propán/butáne)
Horľavosť	horľavý
Samozápalnosť	> 400°C
Tlak pár	po uvoľnení z nádoby je tlak pár veľmi nízky (neurčený)
Hustota	cca 1,2 kg/dm ³ (voda=1)
Rozpustnosť vo vode	nerozpustný, reaguje s vodou, uvoľňuje stopy CO ₂

Ďalšie informácie:

Hustota pár hnacieho plynu je dvojnásobok hustoty vzduchu – pary sa držia pri zemi.

10. STABILITA A REAKTIVITA**Podmienky, ktorým je potrebné sa vyhnúť:**

teploty nad +50°C, horúčava, oheň, iskry, šok z nárazu po spadnutí

Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť:

Silná reakcia s látkami, ktoré obsahujú atómy aktívneho kyslíka, vrátane vody.

Nebezpečné produkty rozkladu:

Žiadne nie sú známe.

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE**Akútna toxicita:**

4,4'-difenylmetándiizokyanát (CAS: 101-68-8):	LD 50 orálna, potkan: > 10 000 mg/kg LD 50 dermálna, králik: > 10 000 mg/kg
propán (CAS: 74-98-6):	LC pri nadýchaní, potkan: 280 000 ppm/4 h
izobután (CAS: 75-28-5):	LC pri nadýchaní, potkan: > 50 mg/l 4 h
dimetyléter (CAS: 115-10-6):	LC pri nadýchaní, potkan: > 310 ppm/4 h
tris(2-chlór-1-metyletyl)-fosfát	LD 50 orálna, potkan: > 4 000 mg/kg LD 50 dermálna, potkan: > 2 000 mg/kg
chlóralkány (CAS: 85535-85-9)	LD 50 orálna, potkan: > 4 000 mg/kg LD 50 dermálna, potkan: > 4 000 mg/kg

Toxicita pri nadýchaní:

Dráždi sliznice v dýchacích orgánoch, vyvoláva kašeľ, dýchacie ťažkosti a bolesti hlavy. Symptómy sa môžu prejaviť aj neskôr. Vysoký obsah môže spôsobiť udusenie.

Podráždenie kože:

Dlhodobé pôsobenie môže vyvolať alergickú reakciu.

Podráždenie zraku:

Primárna očná dráždivosť: dráždivý

Ďalšie informácie:

Úplne vytvrdnutá pena (po min. 24 hod) nie je toxická ani dráždivá.

12. EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

CERESIT TS 61 Straw**Ekotoxicita:**

Akútna toxicita bezstavovcov/rastlín/rias EC50 > 100mg produktu/l

Nebezpečné zložky (CAS č.)	Druh	Expozičný čas	Typ	Hodnota
Chlórankány (85535-85-9)	Belička obyčajná (Alburnus alburnus)	96 hod.	LC 50	>5,000 mg/l
	Dafnia (Daphnia magna)	48 hod.	EC 50	0,0059 mg/l

Stálosť a odbúrateľnosť:**Primárna biologická odbúrateľnosť:**

Súčet organických zložiek obsiahnutých v produkte dosahuje v teste na ľahkú odbúrateľnosť <60% BSK/CHSK, príp. úbytok DOC (ROU) <70%. Hraničné hodnoty pre ľahko odbúrateľný (napr. podľa OECD metódy 301) nie sú dosiahnuté.

Produkt obsahuje polymérové zložky, ktoré sú odbúrateľné vo veľkom rozsahu.

Všeobecné ekologické informácie:

Nevyprázdňovať do kanalizácie, pôdy alebo vodných tokov.

13. OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ**Zneškodnenie produktu:**

Likvidácia odpadu v spaľovni alebo v čističke odpadových vôd so súhlasom kompetentných miestnych úradov.

Platné kódové čísla odpadov (EEC) sa netýkajú produktu, ale predovšetkým zdroja. Výrobca preto nie je schopný špecifikovať kódové čísla odpadov (EEC) pre artikly alebo produkty používané v rôznych sektoroch. Tieto si je možné vyžiadať u výrobcu.

Zneškodnenie kontaminovaných obalov:

Likvidácia podľa predpisov pre tlakové nádoby. Plné nádoby likvidovať ako nebezpečný odpad.

14. INFORMÁCIE O DOPRAVE**Cestná / Železničná doprava ADR/RID:**

Trieda: 2
 Identifikačné číslo nebezpečenstva: 2.1
 Klasifikačný kód: 5F
 UN číslo: 1950
 Štítok: 2.1
 Správne expedičné označenie: AEROSOLS
 ADR limitované množstvo: LQ2: 1L

Námorná doprava IMDG:

Trieda: 2.1
 UN číslo: 1950
 Štítok: 2.1
 EMS: F-D, S-U
 Správne expedičné označenie: AEROSOLS
 IMDG limitované množstvo: LQ: 1L

Letecká doprava ICAO/IATA:

Trieda ICAO/IATA: 2.1
 UN číslo: 1950
 Štítok: 2.1
 Obalové inštr. (letecký náklad): 203
 Správne expedičné označenie: AEROSOLS, flammable

CERESIT TS 61 Straw**15. REGULAČNÉ INFORMÁCIE****Symbol nebezpečenstva:**

F+ – Mimoriadne horľavý

Xn – Škodlivý

Obsahuje

difenylmetándaizokyanát, izoméry a homológy;
tris(2-chlór-1-metyletyl)-fosfát.
Obsahuje izokyanáty. Riadte sa pokynmi výrobcu.

R-vety:

R12 Mimoriadne horľavý.
R20/22 Škodlivý pri vdýchnutí a po požití.
R36/37/38 Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku.
R40 Možnosť karcinogénneho účinku.
R42/43 Môže spôsobiť senzibilizáciu po vdýchnutí a po kontakte s pokožkou.
R48/20 Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdýchnutím.
R64 Môže spôsobiť poškodenie dojčiat.

S-vety:

S2 Uchovávajte mimo dosahu detí.
S23 Nevdychujte pary.
S24/25 Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.
S36/37/39 Noste vhodný ochranný odev, rukavice a ochranné prostriedky na oči/tváre.
S45 V prípade nehody alebo ak sa necítite dobre, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc (ak je to možné, ukážte označenie látky alebo prípravku).
S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.
S51 Používajte len na dobre vetranom mieste.
S56 Zneškodnite tento materiál a jeho obal v mieste zberu nebezpečného alebo špeciálneho odpadu.

Špeciálne označenie podľa Vyhlášky 330/2001 Z.z.:

Plaková nádoba: Chráňte pred slnečným žiarením a teplotami nad 50°C. Neprepichujte a nespáľujte, a to ani po použití. Nestriekajte do ohňa alebo na žeravé predmety. Uchovávajte mimo dosahu zdrojov zapálenia – Zákaz fajčenia.

Ďalšie riziká (informácia podľa XVII. 56 REACH):

U osôb alergických na diizokyanatany môže pri použití tohto výrobku dôjsť k alergickej reakcii. Osoby trpiace astmou, ekzémami alebo kožnými problémami by sa mali vyhýbať kontaktu s týmto výrobkom vrátane kožného kontaktu. V priestoroch so slabým vetraním by sa tento výrobok mal používať len s ochrannou maskou s vhodným protiplynovým filtrom (t.j. typu A1 v súlade s normou EN 14387).

16. ĎALŠIE INFORMÁCIE**Plné znenie všetkých R-viet z položiek 2 a 3 karty bezpečnostných údajov:**

R12 Mimoriadne horľavý.
R20 Škodlivý pri vdýchnutí.
R22 Škodlivý po požití.
R36/37/38 Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku.
R40 Možnosť karcinogénneho účinku.
R42/43 Môže spôsobiť senzibilizáciu po vdýchnutí a po kontakte s pokožkou.

CERESIT TS 61 Straw

R48/20 Škodlivý, nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia dlhodobou expozíciou vdýchnutím.

R50/53 Veľmi toxický pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

R64 Môže spôsobiť poškodenie dojčiat.

R66 Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.

Ďalšie informácie:

Tieto informácie sú založené na našich súčasných poznatkoch a týkajú sa produktu vo forme, v ktorej sa dodáva. Zámerom je opísať naše produkty z pohľadu bezpečnostných požiadaviek, negarantujeme nimi žiadne konkrétne vlastnosti.